

OKÓLNIK

KURII DIECEZJALNEJ PŁOCKIEJ

10/2022

Płock – dnia 24 marca 2022 r.

53

OŚWIADCZENIE KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI W SPRAWIE WOJNY W UKRAINIE

My, biskupi polscy uczestniczący w 391. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski w dniach 14-15 marca 2022 roku w Warszawie, nawiązując do wcześniejszych słów Ojca Świętego Franciszka i wystąpień przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski abp. Stanisława Gądeckiego oraz stanowiska Rady Stałej KEP, pragniemy zabrać głos w sprawie niczym nieusprawiedliwionej agresji Rosji na niezależną i suwerenną, rządzącą się zasadami demokracji Ukrainę.

Głęboko poruszeni tragedią wojny zdecydowanie potępiamy ataki skierowane przeciwko ludności cywilnej, powodujące ogrom ofiar, zwłaszcza wśród kobiet i dzieci.

Odpowiedzialnych za wybuch agresji przeciwko państwu i narodowi ukraińskiemu wzywamy do jak najszybszego wstrzymania działań wojennych i podjęcia wysiłków zmierzających do zawarcia sprawiedliwego pokoju.

Równocześnie wzywamy wszystkie osoby wierzące do żarliwej modlitwy zanoszonej w intencji pokoju w Ukrainie, połączonej, o ile to możliwe, z postem.

Z całego serca dziękujemy wszystkim, zwłaszcza Caritas Polska i Caritas diecezjalnym, którzy w naszym kraju, od samego początku nieśli i nadal niosą ofiarną i bezinteresowną pomoc naszym siostrom i braciom pozostającym w Ukrainie i przybywającym do Polski, szukającym u nas schronienia przed koszmarem wojny.

Warszawa, 15 marca 2022 roku

*Członkowie Konferencji Episkopatu Polski
obecni na 391. Zebraniu Plenarnym*

54

KOMUNIKAT BISKUPA PŁOCKIEGO

W niedzielę, 20 marca br., podczas ogłoszeń duszpasterskich wszystkich Mszy św. należy odczytać wiernym przekazany poniżej komunikat. Ponadto we wszystkich kościołach i kaplicach w Diecezji Płockiej w piątek 25 marca br. w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego, o godz. 17:00, w jedności z Ojcem Świętym Franciszkiem, należy podjąć modlitwę do Boga, odmawiając Akt Poświęcenia Rosji i Ukrainy Niepokalanemu Sercu Maryi. Kapłanów Diecezji Płockiej zobowiązuję również, by tego dnia odprawić Eucharystię w intencji pokoju w Ukrainie oraz w intencji nawrócenia Rosji. Stosowne materiały duszpasterskie Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski przekaże Czcigodnym Księżom na początku przyszłego tygodnia. Włączmy się z gorliwością w tę ważną modlitwę całego Kościoła.

Płock, dnia 18 marca 2022 r.

*† Piotr Libera
Biskup Płocki*

Komunikat do ogłoszeń duszpasterskich:

„Biskup Płocki Piotr Libera, na prośbę Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, ks. abpa Stanisława Gądeckiego uprzejmie informuje, że w związku z trwającą agresją zbrojną Rosji w Ukrainie,

dnia 25 marca br., w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego, Ojciec Święty Franciszek dokona Aktu Poświęcenia Rosji i Ukrainy Niepokalanemu Sercu Maryi. Jednocześnie Papież prosi, aby pasterze i wierni na całym świecie trwali w tym samym czasie zjednoczeni na modlitwie, pod przewodnictwem Biskupa Rzymu. Kościół w Polsce pragnie odpowiedzieć na to papieskie wezwanie, dlatego zgodnie z prośbą Przewodniczącego KEP i decyzją Biskupa Płockiego Piotra Libery, zwracamy się z apelem do wszystkich kapłanów, osób życia konsekrowanego i wszystkich wiernych, aby tego dnia we wszystkich kościołach i kaplicach naszej Diecezji o godz. 17:00, w jedności z Następcą Świętego Piotra, wznieść modlitwy do Boga, odmawiając Akt Poświęcenia Rosji i Ukrainy Niepokalanemu Sercu Maryi. Biskup Płocki prosi kapłanów naszej Diecezji, by tego dnia odprawili Eucharystię w intencji pokoju w Ukrainie oraz w intencji nawrócenia Rosji. Powierając Dobremu Bogu sprawę pokoju w świecie, Ks. Biskup Piotr przekazuje wszystkim kapłanom, osobom konsekrowanym i wiernym świeckim pasterskie błogosławieństwo.

Płock, dnia 18 marca 2022 r.

*Ks. Piotr Grzywaczewski
Wikariusz Biskupi ds. sakramentalnych*

55

AKT POŚWIĘCENIA NIEPOKALANEMU SERCU NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

O Maryjo, Matko Boga i nasza Matko, uciekamy się do Ciebie w tej godzinie cierpienia. Jesteś naszą Matką, miłujesz nas i znasz nas: nic, co nosimy w sercu, nie jest przed Tobą ukryte. Matko miłosierdzia, tak wiele razy doświadczyliśmy Twojej opatrnościowej czułości, Twojej obecności, która przywraca nam pokój, ponieważ Ty zawsze prowadzisz nas do Jezusa, Księcia Pokoju.

My jednak zgubiliśmy drogę do pokoju. Zapomnieliśmy o nauce płynącej z tragedii minionego wieku, o poświęceniu milionów poległych podczas wojnach światowych. Zlekceważyliśmy zobowiązania podjęte jako Wspólnota Narodów i wciąż zdradzamy marzenia narodów o pokoju oraz nadzieje ludzi młodych. Staliśmy się chorzy z chciwości, zamknęliśmy się w nacjonalistycznych interesach, pozwoliliśmy, by sparaliżowały nas obojętność i egoizm. Woleliśmy lekceważyć Boga, żyć w naszym fałszu, podsycać agresję, niszczyć życie i gromadzić broń, zapominając, że jesteśmy opiekunami naszego bliźniego i wspólnego domu, który dzielimy. Poprzez wojnę rozszarpaliśmy Ziemi ogród, grzechem zraniliśmy serce naszego Ojca, który pragnie, abyśmy byli braćmi i siostrami. Staliśmy się obojętni na wszystkich i wszystko z wyjątkiem nas samych. A teraz ze wstydem mówimy: przebac nam, Panie!

W nędzy grzechu, w naszych trudach i słabościach, w tajemnicy nieprawości zła i wojny, Ty, Najświętsza Matko, przypominasz nam, że Bóg nas nie opuszcza, ale wciąż patrzy na nas z miłością, pragnąc nam przebaczyć i nas podnieść. To On dał nam Ciebie a Twoje Niepokalane Serce uczynił schronieniem dla Kościoła i ludzkości. Z Bożej dobroci jesteś z nami i przeprowadzasz nas z czułością nawet przez najbardziej skomplikowane dziejowe zakręty.

Zatem uciekamy się do Ciebie, pukamy do drzwi Twego Serca, my, Twoje umiłowane dzieci, które w każdym czasie niestrudzenie nawiedzasz i zachęcasz do nawrócenia. W tej mrocznej godzinie przyjdź nam z pomocą i pociesz nas. Powtarzaj każdemu z nas: „Czyż oto nie jestem tu Ja, twoja Matka?”. Ty wiesz, jak rozplątać pęta naszego serca i węzły naszego czasu. W Tobie pokładamy nadzieję. Jesteśmy pewni, że Ty, zwłaszcza w chwili próby, nie gardzisz naszymi prośbami i przychodzisz nam z pomocą.

Tak właśnie uczyniłaś w Kanie Galilejskiej, gdy przyspieszyłaś godzinę działania Jezusa i zapowiedziałaś Jego pierwszy znak w świecie. Gdy uczta zamieniła się w smutek, powiedziałaś Mu: „Nie mają wina” (J 2, 3). O Matko, raz jeszcze powtórz to Bogu, bowiem dziś zabrakło nam wina nadziei, zniknęła radość, rozmyło się braterstwo. Zagubiliśmy człowieczeństwo, zmarnowaliśmy pokój. Staliśmy się zdolni do wszelkiej przemocy i wszelkiego zniszczenia. Jakże pilnie potrzebujemy Twojej matczynej interwencji.

Przyjmij więc, o Matko, to nasze błaganie.

Ty, Gwiazdo morza, nie pozwól, byśmy zostali rozbitkami w czasie wojennej burzy.

Ty, Arko Nowego Przymierza, inspiruj plany i drogi pojednania.

Ty, „Ziemio nieba”, zaprowadź w świecie Bożą zgodę.

Ugaś nienawiść, usuń pragnienie zemsty, naucz nas przebaczenia.

Uwolnij nas od wojny, zachowaj świat od zagrożenia nuklearnego.
Królowo Różańca Świętego, rozbudź w nas pragnienie modlitwy i miłości.
Królowo rodziny ludzkiej, wskaż narodom drogę braterstwa.
Królowo pokoju, wyjednaj światu pokój.

Niech Twój płacz, o Matko, poruszy nasze zatwardziałe serca. Niech łzy, które za nas przelałeś, sprawią, że znów zakwitnie owa dolina, którą wysuszyła nasza nienawiść. I choć nie milknie zgiełk broni, niech Twoja modlitwa usposabia nas do pokoju. Niech Twoje matczyne dłonie będą ukojeniem dla tych, którzy cierpią i uciekają pod ciężarem bomb. Niech Twoje macierzyńskie objęcie pocieszy tych, którzy zostali zmuszeni do opuszczenia swoich domów i swej ojczyzny. Niech Twoje bolejące Serce poruszy nas do współczucia i przynagli do otwarcia drzwi i opieki nad zranioną i odrzuconą ludzkością.

Święta Boża Rodzicielko, gdy stałaś pod krzyżem, Jezus, wskazując na ucznia obok Ciebie, powiedział Ci: „Oto syn Twój” (J 19, 26): w ten sposób zawierzył Tobie każdego z nas. Następnie do ucznia, do każdego z nas, rzekł: „Oto Matka twoja” (w. 27). Matko, chcemy Cię teraz przyjąć w naszym życiu i w naszej historii. W tej godzinie ludzkość, wyczerpana i zrozpaczona, stoi wraz z Tobą pod krzyżem. I potrzebuje zawierzyć się Tobie, potrzebuje poprzez Ciebie poświęcić się Chrystusowi. Naród ukraiński i naród rosyjski, które czczą Cię z miłością, uciekają się do Ciebie, a Twoje Serce bije dla nich i dla wszystkich narodów zdziesiątkowanych przez wojnę, głód, niesprawiedliwość i nędzę.

My zatem, Matka Boga i nasza Matko, uroczyście zawierzamy i poświęcamy Twojemu Niepokalanemu Sercu siebie samych, Kościół i całą ludzkość, a zwłaszcza Rosję i Ukrainę. Przyjmij ten nasz akt, którego dokonujemy z ufnością i miłością; spraw, aby ustały wojny, i zapewnij światu pokój. Niech „tak”, które wypłynęło z Twojego Serca, otworzy bramy dziejów dla Księcia Pokoju; ufamy, że poprzez Twoje Serce, nastanie jeszcze pokój. Tobie więc poświęcamy przyszłość całej rodziny ludzkiej, potrzeby i oczekiwania narodów, niepokoje i nadzieje świata.

Niech za Twoim pośrednictwem Boże Miłosierdzie rozleje się na ziemię i niech słodki rytm pokoju na nowo kształtuje nasze dni. Niewiasto, któraś powiedziała Bogu „tak” i na którą zstąpił Duch Święty, przywróć pośród nas Bożą harmonię. Ożyw nasze oschłe serca, Ty, któraś jest „żywą nadziei krynicą”. Ty, któraś utkała człowieczeństwo Jezusa, uczyni nas budowniczymi komunii. Ty, która przemierzałaś nasze drogi, prowadź nas drogami pokoju. Amen.

KOMUNIKAT: Czcigodni Księża! Przekazaliśmy e-Biuletynem nr 16/2022 z dnia 23 marca br. *List Ojca Świętego Franciszka do Biskupów z dnia 21 marca 2022 r.* oraz oficjalny tekst Aktu Poświęcenia Rosji i Ukrainy Niepokalanemu Sercu NMP (por. powyżej).

W nawiązaniu do Komunikatu Biskupa Płockiego z dnia 18 marca 2022 r., Akt ten należy odmówić w uroczystość Zwiastowania Pańskiego, 25 marca 2022 r. po godz. 17.00. Proszę także o zwrócenie uwagi, iż zgodnie z zapisem „Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii” (nr 204) Akt tego rodzaju powinien być sprawowany poza celebracją Ofiary Eucharystycznej.

Płock, dnia 23 marca 2022 r.

Ks. Piotr Grzywaczewski
Wikariusz Biskupi ds. sakramentalnych

57

KOMUNIKAT WYDZIAŁU DUSZPASTERSKIEGO

Przypominam, że zgodnie z Regulaminem Diecezjalnego Funduszu Społecznego cz. II, pkt. 9. do 15 kwietnia 2022 roku można składać **wnioski o dofinansowanie wydarzeń duszpasterskich dla dzieci i młodzieży z Diecezjalnego Funduszu Społecznego.**

Formularz wniosku dostępny jest na stronie internetowej Wydziału Duszpasterskiego: duszpasterski.pl. Jednocześnie dziękuję wszystkim zobowiązanym do dokonywania wpłat na rzecz Funduszu za sumienne i terminowe przekazywanie środków.

Płock, dnia 21 marca 2022 r.

Ks. Marcin Sadowski
p.o. Dyrektora Wydziału Duszpasterskiego

KOMUNIKATY WYDZIAŁU DS. RODZIN

1. Tydzień Modlitw o Ochronę Życia i duchowa adopcja

Oprócz materiałów duszpasterskich na Dzień Świętości Życia, do Księży Dziekanów została również przekazana ankieta o duchowej adopcji w dekanatach. Proszę o jej wypełnienie i przesłanie do dn. 30 kwietnia br. na mailowy: rodzina@diecezjaplocka.pl lub adres pocztowy Wydziału ds. Rodzin.

2. Mażeńskie Drogi krzyżowe

Krajowy Ośrodek Duszpasterstwa Rodzin przekazał propozycje rozważań na Drogi krzyżowe, przygotowanych przez małżonków i doradców życia rodzinnego. Można je pobrać ze strony internetowej: <http://plockierodziny.pl/malzenskie-drogi-krzyzowe-3/>.

3. Spotkania dla narzeczonych

Na stronie Wydziału: <http://plockierodziny.pl/spotkania-dla-narzeczonych-w-dekanatach-w-2022-r/> opublikowane są aktualne informacje o terminach spotkań dla narzeczonych w dekanatach diecezji w 2022 r. Przypominam, że spotkania weekendowe mogą być organizowane jedynie przez CPP META-NOIA w Płocku i w Ciechanowie. Dziękuję wszystkim prowadzącym spotkania za stosowanie się do instrukcji Biskupa Płockiego i rzetelne prowadzenie ich dla dobra narzeczonych.

4. Dni eucharystyczne w diecezji

W pierwszych dniach kwietnia br. zostanie przekazana do parafii publikacja pod redakcją ks. Wojciecha Kućki: *Przyjdźcie do Mnie wszyscy. Modlitewnik na dni eucharystyczne* (Biblioteka Duszpasterstwa Rodzin 9, Płocki Instytut Wydawniczy, Płock 2022), zawierająca wszystkie modlitwy na te dni w parafiach i innych wspólnotach, według porządku przewidzianego w *Zarządzeniu Biskupa Płockiego* z dn. 6 stycznia br.

5. Zakończenie Roku „Rodzina Amoris laetitia” w diecezji płockiej

W związku z zakończeniem Roku „Rodzina Amoris laetitia”, które będzie miało miejsce w Rzymie w dn. 22-26 czerwca br., zgodnie z prośbą Ojca Świętego, podobna uroczystość powinna odbyć się w każdej diecezji.

Diecezjalne spotkanie rodzin oraz 10. Marsz dla Życia i Rodziny w Płocku planowane są na dzień 5 czerwca br. Na świętowanie pod przewodnictwem Biskupa Płockiego Piotra Libery zostaną zaproszone rodziny wielodzietne ze wszystkich parafii diecezji. Bliższe informacje będą przekazane po Wielkanocy.

Płock, dnia 21 marca 2022 r.

Ks. Wojciech Kućko
Dyrektor Wydziału ds. Rodzin

KOMUNIKAT DELEGATA BISKUPA PŁOCKIEGO DS. STAŁEJ FORMACJI DUCHOWIEŃSTWA

Stowarzyszenie Kapłańskie Świętego Krzyża związane ściśle z Prałaturą personalną Opus Dei zaprasza na trzydniowe rekolekcje zamknięte organizowane w domu rekolekcyjnym „Dworek” w Bożej Woli, koło Mińska Mazowieckiego w następujących terminach:

1. od poniedziałku 18 (godz. 19.30) do piątku 22 kwietnia 2022 r. (godz. 9:30);
2. od poniedziałku 10 (godz. 13:00) do piątku 14 października 2022 r. (godz. 9:30);
3. od poniedziałku 14 (godz. 13:00) do piątku 18 listopada 2022 r. (godz. 9:30).

Ewentualne zgłoszenia przyjmuje i bliższych informacji udziela ks. Ferdynand Valbuena (kierownik duchowy) tel.: +48 503960256

W imieniu Księdza Biskupa oraz własnym serdecznie zachęcam do udziału we wspomnianych rekolekcjach.

Płock, dnia 18 marca 2022 r.

*Ks. Bogdan Czupryn
Delegat Biskupa Płockiego
ds. stałej formacji duchowieństwa*

60

PUBLIKACJA ROCZNIK DIECEZJI PŁOCKIEJ 2021

Po wielu miesiącach prac w Płockim Instytucie Wydawniczym został opublikowany Rocznik diecezji płockiej 2021. Struktura personalno-administracyjna, przygotowany przez Zespół Redakcyjny, którego przewodniczącym był bp Mirosław Milewski, zaś redaktorem naczelnym ks. Wojciech Kućko. W najbliższym czasie publikacja zostanie rozprowadzona w diecezji płockiej. Książka wydana jest w kolorze, na papierze kredowym, w twardej oprawie, w formacie B5, zawiera 1296 stron. Ostatnia tego typu publikacja była wydana w 2004 r. Nowy Rocznik zawiera najnowsze dane, dotyczące stanu materialnego i administracyjnego diecezji płockiej. Książka zostanie odpłatnie rozdzielona do następujących instytucji i osób:

1. kancelarie parafii diecezji płockiej;
2. biura kurii i innych urzędów centralnych diecezji;
3. kancelarie kurii biskupich w Polsce;
4. urzędowo ustalone biblioteki;
5. wszyscy (z wyjątkiem księży emerytów) księża diecezji płockiej:
 - księża proboszczowie;
 - księża wikariusze i rezydenci;
 - księża zatrudnieni w Wyższym Seminarium Duchownym oraz w innych uczelniach i instytucjach.

Księża emeryci oraz inni zainteresowani będą mogli nabyć publikację w Płockim Instytucie Wydawniczym.

Płock, dnia 15 marca 2022 r.

*Ks. Piotr Grzywaczewski
Kancelarz*

61

**KOMUNIKAT RADY KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
DS. MIGRACJI, TURYSTYKI I PIELGRZYMEK WS. POMOCY UCHODŹCOM Z UKRAINY**

Wszyscy jesteśmy głęboko poruszeni horrorem wojny, która w ostatnich dniach na skutek rosyjskiej agresji dotknęła naród ukraiński i innych mieszkańców tego kraju. Niosące zniszczenie i śmierć działania zbrojne Rosji już zmusiły do ucieczki ponad 2,7 mln ludzi. Ponad 1,7 mln z nich, od pierwszego dnia wojny, znalazło bezpieczne schronienie w Polsce, w domach polskich rodzin, w parafiach, klasztorach, domach rekolekcyjnych, w miejscach zorganizowanych przez samorządy i udostępnionych przez przedsiębiorców (hotele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, etc.), szkoły (od przedszkoli po wyższe uczelnie). Z głębokim współczuciem poszukujemy możliwych i adekwatnych form reakcji na ten trudny do wyobrażenia dramat.

1. Fundamentalnym naszym powołaniem w obecnej sytuacji jest dalsze podejmowanie postu i trwanie na modlitwie o pokój na Ukrainie, o zakończenie wojny, nawrócenie agresorów, wieczne zbawienie

ofiar, za cierpiących i chorych, za uchodźców. Wezwał nas do tego Ojciec Święty Franciszek, Przewodniczący Episkopatu abp Stanisław Gądecki i wszyscy biskupi diecezjalni.

2. Wyrazamy ogromną wdzięczność wszystkim, którzy bezzwłocznie ruszyli z pomocą wojennym uciekinierom. To rzesza wolontariuszy, zaangażowanych nie tylko na granicy Polski z Ukrainą, ale na terenie całego kraju oraz mimo zagrożenia życia, na Ukrainie. Dziękujemy za zaangażowanie Caritas Polska i Caritas wszystkich diecezji, wspólnotom parafialnym, organizacjom pozarządowym i całej rzeszy ludzi dobrej woli. Dziękujemy również za okazaną hojność. Pomoc uchodźcom jest autentycznym świadectwem prawdziwie humanitarnej i chrześcijańskiej postawy. Oddolne, spontaniczne działania w ostatnich dniach to przykłady niezwykle wyobraźni miłosierdzia, uzdalniającej do przekraczania własnej wygody i przyzwyczajęń w celu pospiesznego zaradzenia krzywdzie bliźniego. Żaden bezinteresowny gest i okazane wsparcie nie będą przez Boga zapomniane. W uciekających matkach z dziećmi, w chorych i starszych widzimy dziś Świętą Rodzinę, uciekającą przed śmiercią do Egiptu.

W relacjach ludzi przyjmujących pod swój dach przybyszów wybrzmiewa owa bezinteresowna gościnność („filoksena”), która jest odpowiedzią na słowa autora Listu do Hebrajczyków: *Niech trwa braterska miłość. Nie zapominajmy też o gościnności, gdyż przez nią niektórzy, nie wiedząc, aniołom dali gościnę* (Hbr 13, 1-2). Możliwość udzielenia schronienia przybyszom staje się nieoczekiwanym, błogosławionym darem, bo obdarowujący staje się zarazem obdarowanym. Na nowo bowiem odkrywamy własne człowieczeństwo i ludzką wspólnotę, solidarną wobec bestialstwa zrodzonego przez zło. Okazane w tych dniach otwartość i serdeczność są pierwszą, konieczną i jakże głęboką pomocą humanitarną.

3. Musimy jednak pamiętać, że samo humanitarne przyjęcie wojennych uciekinierów jest tylko pierwszym etapem stojącego przed nami wyzwania wyrażonego w słowach Jezusa Chrystusa: *byłem przybyszem a przyjęliście Mnie* (Mt 25, 35). W perspektywie długoterminowej przed przybyszem i wspólnotą stoją kolejne zadania związane już z procesem integracji. W takiej sytuacji wejście uchodźców do społeczeństwa wymaga od nich usamodzielnienia się, nieodłącznie związane jest z akceptacją lokalnej kultury, obowiązującego prawa, przestrzegania zasad bezpieczeństwa społecznego. Obecna sytuacja wymaga podjęcia trudu mądrego zarządzania procesem integracji społecznej. Trzeba się do niego przygotować i jak najszybciej go rozpocząć, mając jednocześnie na uwadze nie tylko dbałość o integrację uchodźców z polskim społeczeństwem, ale również wspieranie integracji wewnątrz samej społeczności ukraińskiej w Polsce i wzmacnianie jej zasobów, aby jej przedstawiciele byli również – kiedy tylko będzie to możliwe – zdolni do powrotu do swojego kraju i podjęcia się jego odbudowy.

W poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie o kształt modelu integracji migrantów w naszym społeczeństwie na poziomie parafii pomocą służą wskazania watykańskiej Sekcji ds. Migrantów i Uchodźców Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju Człowieka: *Odpowiedź uchodźcom i migrantom. Dwadzieścia punktów działalności duszpasterskiej z 2018 r.* Ponadto nie wolno zapominać o wcześniejszych dokumentach Kościoła: Papieska Rada ds. Duszpasterstwa migrantów i podróżujących: *Wytoczne duszpasterskie. Przyjęcie Chrystusa w uchodźcach i przymusowo przesiedlonych z 2013 r.* i Instrukcja *Erga migrantes caritas Christi z 2004 r.*

Caritas Polska, mając zleczone przez Konferencję Episkopatu Polski zadanie objęcia opieką charytatywną i duszpasterską uchodźców, patronuje działaniom nie tylko doraźnym ale i długofalowym służącym chrześcijańskiemu przyjęciu uchodźców. Czyni to we współpracy z Caritas diecezjalnymi zarówno w zakresie wsparcia materialnego jak i merytorycznego.

4. U podstaw duszpasterskiej troski o uchodźców leży kilka zasad: a) ludzka i chrześcijańska godność, b) miłość, solidarność i wsparcie, c) międzynarodowa współpraca, d) pomoc duchowa. Papież Franciszek na ich podstawie opisał postawę chrześcijańskiej gościnności względem przybyszów we współczesnym świecie i zawarł ją w czterech czasownikach: przyjmować, chronić, promować i integrować. Stało się to fundamentalnym motywem jego wypowiedzi i działań na rzecz uchodźców od początku pontyfikatu.

Przyjmować

W pierwszych wspólnotach chrześcijan przyjęcie i goszczenie podróżnych były obowiązującymi postawami i stanowiły ich istotę. Jednak najbardziej szczerze działania osób prywatnych czy nawet organizacji, przy tak wielkiej skali przybyszów, nie mogą się obejść bez umocowania w systemowych rozwiązaniach. We wspólnej odpowiedzi na wyzwanie kryzysu humanitarnego niezbędne jest współdziałanie instytucji państwowych, samorządowych, organizacji pozarządowych i kościelnych. Do spra-

wujących władzę apelujemy o wdrożenie takich rozwiązań, które pozwolą w efektywny, skoordynowany sposób nieść pomoc uchodźcom i ułatwią im adaptację do nowych życiowych warunków. Uchwalona w ostatnich dniach *Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* jest pierwszym, bardzo ważnym krokiem na drodze do integracji. Zawarte w niej ułatwienia są trafne i na tym etapie powinny być skuteczne.

Potencjał parafii – jako wspólnoty wiernych, ale i posiadanego zaplecza – sprzyja wyjściu naprzeciw potrzebom w przyjmowaniu uchodźców. Wielka liczba przybywających zmusza instytucje państwa do organizowania zbiorowych miejsc kwaterowania. W działaniach duszpasterskich należy podjąć starania o poszukiwanie i przystosowanie do zamieszkania przez rodziny uchodźcze miejsc poza zbiorowym kwaterunkiem. Metoda obozów dla uchodźców zawsze niesie ze sobą patologie, brak dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, pogłębia poczucie izolacji uchodźców i ich marginalizację w każdym wymiarze życia.

Chronić

W obliczu bestialstwa wojny każdy człowiek w równym stopniu zasługuje na ratunek i pomoc. Warto przypomnieć, że z Ukrainy ogarniętej wojną uciekają nie tylko uchodźcy pochodzenia ukraińskiego. Pragniemy po raz kolejny przypomnieć, że udzielając schronienia niedopuszczalne jest kierowanie się kwestiami rasowymi, narodowościowymi, religijnymi czy jakimikolwiek innymi. Stanowczo przestrzegamy także przed wykorzystywaniem dramatu uchodźców do rozgrywek politycznych oraz szerzeniem kłamstw i manipulacji, mających na celu rozbudzenie niebezpiecznych ksenofobicznych nastrojów. W kościelnym nauczaniu i w spotkaniu z uchodźcami starajmy się uwrażliwiać ich na niebezpieczeństwo stania się ofiarą procederu handlu ludźmi. Istnieje też pokusa niedopuszczalnych praktyk wykorzystywania przybyszów i oferowania im zaniżonego wynagrodzenia. Samotne kobiety, matki z dziećmi, są szczególnie narażone na podstępne działania przestępcze.

Promować

Promowanie osoby uchodźcy obejmuje wszelkie działania służące głębokiemu uszanowaniu jego godności i praw. Na pierwszym miejscu oznacza to konieczność organizacji lekcji języka polskiego, zarówno dla dzieci i młodzieży, jak też dla osób dorosłych. Działania systemowe w szkołach mogą i powinny być uzupełnione przez organizację wolontariatu nauczycielskiego, również w parafiach. Katechetów prosimy o uwrażliwianie uczniów podczas lekcji religii na konieczność braterskiego otwarcia się na kolegów i koleżanki z Ukrainy. Prawo do edukacji, wykształcenia, dostęp do służby zdrowia, ułatwienie formalności w znalezieniu pracy w najbliższym otoczeniu oraz objęcie pomocą społeczną – to tylko niektóre pola, na których należy spieszyć z pomocą.

Integrować

Integracja zawsze jest działaniem dwustronnym, zatem w pierwszym rzędzie będzie wysiłkiem uchodźców na rzecz poznania języka i kultury naszej Ojczyzny, jednak powinna ona również oprzeć się na naszych chęciach i działaniach w kierunku poznania kultury przybywających. To długofalowe zadanie zaczyna się od towarzyszenia uchodźcom w ich pierwszych krokach w okolicy zamieszkania, życzliwego wskazania ważnych miejsc dla lokalnej społeczności (np. gdzie jest kino, teatr, dom kultury, miejsce uprawiania sportu). Ważnym dla nas świętom (państwowym i religijnym) towarzyszają określone obyczaje, zwyczaje i uroczystości. Jakże ważne będzie w tym przypadku skierowanie zaproszenia również do nowoprzybyłych, połączonego ze stosownym wyjaśnieniem. Udana integracja ze społeczeństwem polskim oznacza również tworzenie dla uchodźców możliwości spotkań w ramach własnej społeczności tak, aby mogli oni pielęgnować tradycje swojej opuszczonej Ojczyzny i dzielenia się tym ze społeczeństwem przyjmującym.

W zdecydowanej większości obecni uchodźcy są wiernymi prawosławnymi. Wskazane jest, aby spiesznie z pomocą humanitarną i wszelkie działania integracyjne były czynione we współpracy z obecnymi w Polsce duchownymi i wiernymi struktur Kościoła prawosławnego. Należy unikać zachowań, które dawałyby pretekst do podejrzeń o prozelityzm. Pomocą w duszpasterskim kontakcie służy dokument opublikowany 9 marca br. „*Pro memoria* Rady Prawnej i Rady ds. Ekumenizmu KEP dotyczące posług religijnych udzielanych wiernym z Kościołów i Wspólnot kościelnych niemających pełnej jedności z Kościołem katolickim”.

5. Przyjęcie migrantów i uchodźców wiąże się nieuchronnie z napięciami w społeczeństwie przyjmującym. Najczęściej powstają one na tle dostępu do zasobów, rywalizacji o miejsca pracy, poczucia

niesprawiedliwego traktowania w zakresie edukacji, służby zdrowia czy możliwości korzystania z pomocy społecznej. Istnieje realne niebezpieczeństwo, że spontaniczna gościnność i serdeczność ze strony Polaków po dłuższym czasie mogą przerodzić się w niechęć do uchodźców. Jest to wyzwanie dla instytucji państwowych i samorządów. Niezwykły jednak potencjał tkwi w mądrym duszpasterskim towarzyszeniu procesom pomagania i integracji. Głos duszpasterzy, wyjaśniający i koncyliacyjny, może mieć duże znaczenie dla kształtowania klimatu społecznego. Najgorszym scenariuszem w tym przypadku jest zawsze wykorzystanie pojawiających się trudności przez populistyczne grupy społeczne i polityczne dla własnych interesów.

6. Dzielimy przekonanie, że w ostatnich latach organizowany przez Caritas Polska program pomocy *Rodzina Rodzinie* wyjątkowo skutecznie przyczynił się do uratowania życia tysięcy rodzin syryjskich uchodźców w Syrii, Libanie, Jordanii i Iraku. Proponujemy, żeby działania pomocowe dla uchodźców z Ukrainy w Polsce objąć analogicznym programem *Rodzina Rodzinie*. Niech jedna rodzina (lub kilka rodzin) obejmie patronatem jedną rodzinę z Ukrainy, przede wszystkim w formie towarzyszenia, poświęconego czasu, wprowadzenia w życie naszego społeczeństwa, bogactwa naszej kultury, piękna życia religijnego, ale również w formie pomocy materialnej w razie takiej potrzeby.

Oznacza to w naszych warunkach wielką promocję zorganizowanego wolontariatu, poszukiwanie i docenienie osób wykorzystujących na rzecz innych swój czas, dobrą wolę i kompetencje. Będzie się to wiązać z koniecznymi szkoleniami, aby zapał i wrażliwość na świadczenie miłosierdzia pogłębione były o wiedzę i profesjonalizację wolontariackiego działania.

7. Wszystkim wiernym chcemy za papieżem Franciszkiem przypomnieć, że w każdym z uchodźców „jest obecny Jezus zmuszony, jak w czasach Heroda, do ucieczki, aby siebie ocalić. Jesteśmy wezwani, by w ich twarzach rozpoznać oblicze Chrystusa głodnego, spragnionego, nagiego, chorego, obcego i więźnia, który jest dla nas wyzwaniem (por. Mt 25, 31-46). Jeśli Go rozpoznamy, to my będziemy Mu dziękować za to, że mogliśmy Go spotkać, miłować i służyć Mu” (*Orędzie na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy*, 2020).

Niech te słowa w okresie tegorocznego Wielkiego Postu będą dla nas szczególnym drogowskazem. Towarzysząc drodze krzyżowej uchodźców, doświadczonych wojną, cierpieniem i lękiem o najbliższych – za przykładem św. Weroniki i Szymona z Cyreny – nie przegapmy okazji do ulżenia ich położeniu, na miarę możliwości, kompetencji i wrażliwości każdego z nas.

Duszpasterzy pragniemy natomiast zachęcić, by nie ustawali w spieszeniu z pomocą wraz ze swoimi parafianami. Od słowa i gotowości do inicjowania działań duszpasterzy niezwykle wiele dziś zależy. Niech wzorem miłosierdzia dla wszystkich kapłanów będzie postać Dobrego Samarytanina, który nie pozostał obojętnym na niedolę drugiego człowieka.

Apelujemy również do wszystkich mediów, w szczególności katolickich, aby poświęciły swój czas i zasoby dla rzetelnej informacji, ukazywania świadectwa ewangelicznego podejścia do obcych w naszej społeczności, którzy dzięki miłosierdziu i mądrej pomocy staną się w szczególny sposób naszymi siostrami i braćmi.

Do wszystkich szukających w naszym kraju schronienia kierujemy słowa braterskiej miłości. Chcemy ich zapewnić o pełnej solidarności, życzliwości i otwartości na potrzeby. W tym trudnym czasie nikt z nich nie może pozostać sam. Niezależnie od wyznawanej religii, łączymy się z nimi we wspólnocie bólu, współczucia, ale i wypływającej z wiary nadziei, że niegodziwość i barbarzyństwo nigdy nie będą miały ostatniego słowa.

Warszawa, dnia 14 marca 2022 r.

† Krzysztof Zadarko
Przewodniczący Rady Konferencji Episkopatu Polski
ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek

którzy w Polsce szukają schronienia, pragnę potwierdzić, że istnieje możliwość uzyskania rekompensaty poniesionych kosztów, związanych z udzielaniem wsparcia ludności chroniącej się w naszym kraju w obliczu dramatycznej sytuacji za naszą wschodnią granicą.

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz. U. poz. 583) każdemu podmiotowi, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. Wzór wniosku stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 marca 2022 r. *w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi* (Dz. U. poz. 608). W szczególności należy podkreślić, że chociaż ustawa nie zawiera ustawowej definicji ww. podmiotu, to jednak musi on posiadać PESEL lub NIP.

Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Środki finansowe zapewnia wojewoda, natomiast zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia z dnia 15 marca 2022 r. *w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty* (Dz. U. poz. 605, poz. 654) wniosek jest rozpatrywany w terminie miesiąca od dnia jego złożenia w urzędzie gminy lub w jednostce organizacyjnej albo gminnej osobie prawnej, wskazanej przez gminę. Gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. Weryfikacji dokonują upoważnieni pracownicy urzędu gminy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres wypłaty świadczenia, za zgodą wojewody, może zostać przedłużony na okres dłuższy niż 60 dni. W przypadku grupy podmiotów okres wypłaty świadczenia może zostać przedłużony przez wojewodę z urzędu. Zgoda ta jest publikowana na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej wojewody i zawiera termin przedłużenia wypłaty świadczenia, określenie grupy podmiotów oraz uzasadnienie.

Poza tym, podejmowanie szeregu działań pomocowych wojewoda, jak również organ jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego oraz organ administracji publicznej i jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej, mogą zlecić organizacjom pozarządowym, podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* – czyli również kościelnym osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym Kościoła Katolickiego, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego – oraz związkom zawodowym, jako realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert (zob. art. 12 ust. 8 *ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*).

Wskazana ustawa obowiązuje z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 r. i wskazane wyżej wsparcie finansowe obejmuje zobowiązania i umowy zawierane przez wojewodów lub jednostki samorządu terytorialnego z podmiotami świadczącymi pomoc obywatelom Ukrainy od tej daty.

W związku z powyższym, można zwracać się do odpowiednich władz rządowych czy samorządowych celem nawiązania współpracy i uzyskania wsparcia finansowego, przeznaczonego na konkretne działania podejmowane na rzecz osób, których tocząca się wojna pozbawiła środków do życia i zmusiła do opuszczenia swojego kraju.

Warszawa, dnia 23 marca 2022 r.

† Artur Miziński
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski

Kuria Diecezjalna Płocka
Płock, dnia 24 marca 2022 r.
Nr 613/2022

Ks. Piotr Orzywański

Za zgodność